

॥ वसिष्ठोपदेशः ॥

वसिष्ठ उवाच

आत्मा नित्योऽव्ययः शुद्धो जन्मनाशादिवर्जितः ॥ १५ ॥

शरीरं जडमत्यर्थमपवित्रं विनधरम्।
विचार्यमाणे शोकस्य नावकाशः कथञ्चन ॥ १६ ॥

पिता वा तनयो वाऽपि यदि मृत्युवर्णं गतः।
मूढास्तमनुशोचन्ति स्वात्मताडनपूर्वकम् ॥ १७ ॥

निःसारे खलु संसारे वियोगो ज्ञानिनां यदा।
भवेद्वैराग्यहेतुः स शान्तिसौख्यं तनोति च ॥ १८ ॥

जन्मवान् यदि लोकेऽस्मिन्स्तर्हि तं मृत्युरन्वगात्।
तस्मादपरिहार्योऽयं मृत्युर्जन्मवतां सदा ॥ १९ ॥

स्वकर्मवशतः सर्वजन्तूनां प्रभवाप्ययौ।
विजानन्नप्यविद्वान् यः कथं शोचति बान्धवान् ॥ १०० ॥

ब्रह्माण्डकोटयो नष्टाः सृष्टयो बहुशो गताः।
शुष्पन्ति सागराः सर्वे कैवास्था क्षणजीविते ॥ १०१ ॥

चलपत्रान्तलभास्मुविन्दुवत्क्षणभङ्गुरम् ।
आयुस्त्यजत्यवेलायां कस्तत्र प्रत्ययस्तव ॥ १०२ ॥

देही प्राक्तनदेहोत्थकर्मणा देहवान् पुनः।
तदेहोत्थेन च पुनरेवं देहः सदात्मनः ॥ १०३ ॥

यथा त्यजति वै जीर्णं वासो गृह्णाति नूतनम्।
तथा जीर्णं परित्यज्य देही देहं पुनर्नवम् ॥ १०४ ॥

भजत्येव सदा तत्र शोकस्यावसरः कुरुतः ।
आत्मा न म्रियते जातु जायते न च वर्धते ॥ १०५ ॥

षड्जावरहितोऽनन्तः सत्यप्रज्ञानविग्रहः ।
आनन्दरूपो बुद्ध्यादिसाक्षी लयविवर्जितः ॥ १०६ ॥

एक एव परो ह्यात्मा ह्यद्वितीयः समः स्थितः ।
इत्यात्मानं दृढं ज्ञात्वा त्यत्त्वा शोकं कुरु क्रियाम् ॥ १०७ ॥

तैलद्रोण्याः पितुर्देहमुद्घृत्य सचिवैः सह ।
कुर्त्यं कुरु यथान्यायमस्माभिः कुलनन्दन ॥ १०८ ॥

॥ इति श्रीमदध्यात्मरामायणे उमामहेश्वरसंवादे अयोध्याकाण्डे सप्तमे सर्गे
वसिष्ठोपदेशः सम्पूर्णः ॥

This stotra can be accessed in multiple scripts at:
<http://stotrasamhita.net/wiki/Vasishtopadesha>.

 generated on November 23, 2025

Downloaded from <http://stotrasamhita.github.io> | StotraSamhita | Credits